

12/2013

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Ken Liu

Vlny

Scott Lynch

Postavil zeď, aby ji zbořil

České povídky

Vladimír Zábrodský

Pečeť v toku času

Petra Kubátová

Samuelův krok do neznáma

Publicistika

Martin Šust

Angloamerická fantastika

v roce 2011

Ivan Adamovič

rozhovor s Václavem Vorlíčkem

Aleš Smutný

Erotika ve sci-fi

www.casopisxb1.cz

Cena: 95 Kč – 4 eura

9 771804 660004

Ramsey Campbell
Komín

*Naši zákazníci vědí, že se na nás mohou za každých okolností
spolehnout... a jednou budeme uklízet NCC - 1701 ☺*

“SLUŽBY Z JEDNÉ RUKY”

„Nechte starosti profesionálům a věnujte se tomu, co Vás živí“

Úklidové práce

*Jsou naší hlavní činností, specializujeme se na nejnáročnější oblast a to na **úklid a dezinfekci nemocničních zařízení** včetně **operačních sálů a JIP**, lůžkových oddělení, laboratoří, rizikových ploch. Navrhujeme dezinfekční plány, používáme nejmodernější úklidovou techniku.*

Dokážeme uklidit cokoli - reprezentačních prostory náročných klientů jako jsou banky, hotely, kuchyně a jídelny, průmyslové objekty, výrobní a skladové haly, obchodní plochy, nádraží vlaková i autobusová, vozidla hromadné dopravy, venkovní prostory, chodníky, parkoviště...

Komplexní správa nemovitosti – Facility Management

Ve spolupráci s našimi odbornými partnery jsme schopni zajistit veškeré služby spojené s další správou a provozem Vaší nemovitosti / společnosti, jako jsou : ostraha a strážní služba, závodní a nemocniční stravování, dodávky hygienického materiálu, administrativní a právní servis, školení zaměstnanců, odpadové hospodářství, poradenství v oblasti řízení podnikových nákladů, poradenství a zajištění následné certifikace jednotlivých jakostních norem...

www.alfedusservis.cz

Jsme držiteli certifikátů, potvrzujících kvalitu našich služeb :

ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001 a ISO 27001

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Ken Liu: Vlny	3
Ramsey Campbell: Komín	11
Scott Lynch: Postavil zeď, aby ji zbořil	18

Domácí SF

Vladimír Zábrodský: Pečeť v toku času	32
Petra Kubátová: Samuelův krok do neznáma	42

Publicistika

Martin Šust: Angloamerická fantastika v roce 2011	55
Julie Nováková: Výpravy na Mars	60
Ivan Adamovič: Rozhovor s režisérem Václavem Vorlíčkem	62
Aleš Smutný: Erotika ve sci-fi	65

Fantastická věda

Genová burza v antarktickém jezeře; Sbohem, velký třesku!; Testosteron posiluje spolupráci;	59
---	----

Filmfaroniáda

Filmové premiéry; U konce světa; Elysium: Carrie; Insidious 2; Zataženo, občas trakaře 2; Gravitace; Chuckyho kletba; Klapka!	68
---	----

Vivisektor

<i>Lupa:</i> Legendy - Prokleté knihovny	72
<i>Čtenáři čtenářům;</i> Jan Hlávka, Jana Vybíralová: Mráz a hry;	
František Houdek: Bohové nepřicházejí z hvězd;	
Fantastická 55; Gerd Ruebenstrunk: Rebelové věčnosti;	
Michael Crichton, Richard Preston: Mikro;	
Robin Sloan: Nonstop knihkupectví pana Penumbry;	
Steven Erikson: Potoky krve; Edwin A. Abbot: Plochozemě;	
Orson Scott Card: Říše; E.V.A. - Kroniky z podzemí;	
Parazit IX9: Life in Quarantine; <i>Nové knihy</i>	73

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Pověřený vydavatel

Alexandr Rusevský

marketing@casopisxb1.cz

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 12. 2013

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana David Demaret

Stále jsme tady...

Už několikrát jsem psal Rozlet s tímto titulkem. Přiznávám, že mě každý rok udivuje, že takový časopis, jako jsme my, stále může vycházet.

V naší republice prakticky nevychází, pokud vím, literární časopis, který by nedostával nějaké dotace buď státní nebo nestátní. Navíc jsme časopis velmi úzce zaměřený.

Ani my se bez přílivu peněz zvenčí neobejdeme, zatím máme čtenářů méně, než bychom potřebovali a než jsme mívali. Ať už je to dáno vznikem, kdy jsme museli více méně začínat na zelené louce... (dodnes dostávám maily či dopisy: Jé, já jsem odebíral původní časopis od začátku a o vás jsem nevěděl. Myslíte, že je možné sehnat všechna vydaná čísla?...) nebo opravdu tím, že čtenářů jako takových ubývá. A s námi se to v půli roku hrubě nahulo. Původní vydavatelé se rozhodli, že vydávání ukončí. Bylo mi to velmi líto, ale na druhou stranu jsem je chápal, protože čtenáři opravdu přibývají pomalu a stále jsme prodělávali. Stejně jsem jim nesmírně vděčný za to, co pro nás udělali. Bez nich bychom tu nebyli.

To, že se najde další člověk, který nás bude chtít podporovat, nejdřív ze svého a potom že se bude starat o to, co my v redakci neumíme, to znamená shánět inzerci, přesněji řečeno peníze na provoz, jsem nečekal. Díky tomu jsme dokončili ročník a budeme pokračovat.

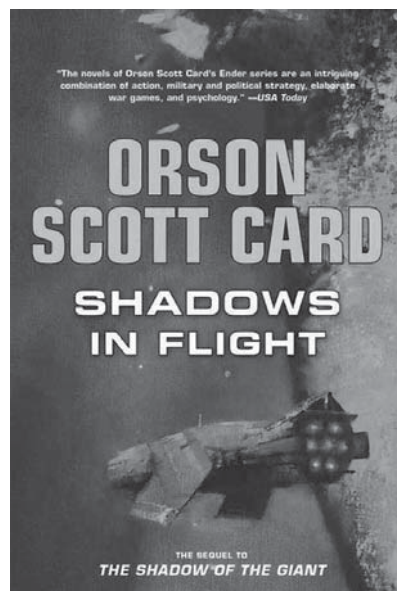
Změna vydavatele a hlavně účetních se však „poněkud“ protáhla. Ono to při naší legislativě není nic jednoduchého, takže na tom stále ještě usilovně pracujeme. Nicméně předpokládáme, že do konce roku se všechny nakupené problémy vyřeší a v novém roce budeme pokračovat tak, abych za rok mohl z nedostatku nápadů opět napsat úvodník na téma: Stále tu ještě jsme. Držte nám palce.

Vlado Ríša

p. s. Do Nového roku přeje redakce všem spolupracovníkům, čtenářům, kamarádům a ostatně všem lidem dobré vůle všechno nejlepší a hodně zdraví do příštího roku.

Enderův svět se rozšiřuje

Ještě před filmovou premiérou *Enderovy hry* se Orson Scott Card vyjádřil na téma chystaných pokračování svého populárního světa. Po románu *Shadows in Flight* (2012), v němž se Fazolek a jeho synové vydávají do vesmíru, kde na

opuštěné kolonizační lodi Termitanů najdou možný lék na jejich zákeřnou nemoc, vznikne román *Shadows Alive*, jenž by měl konečně svěst Enderovu i Stínovou sérii opět dohromady. Vedle toho pak Card plánuje napsat sérii započatou románem *Fleet School*, jenž by měl v mládeži určeném příběhu nadále rozvíjet osudy Bitevní školy poté, co její existence ztratila s porážkou mimozemského nepřítele svůj původní smysl. Škola bude přetvořena pro výcvik budoucích vesmírných kolonistů a průzkumníků. Otázkou zůstává, zda se v budoucnu dočkáme dalšího filmového zpracování některého z „enderovských“ příběhů.

Ceny World Fantasy Award

...jako každý rok uzavřely sezonu udílení žánrových literárních cen. Letos se v románové kategorii poštěstilo G. Willow Wilsonové za román *Alif the Unseen*, v kratších pracích K. J. Parkerové za novelu „Let Maps to Others“ a Gregorymu Normanu Bosser-

G. Willow Wilsonová

tovi za povídku „The Telling“. Z dalších oceněných jmenujme Joela Lanea za sbírku *Where Furnaces Burn* či výtvarníka Vincenta Chonga. Ceny za ži-

votní zásluhy putovaly do rukou Susan Cooperové a Tanith Leeové. Kompletní seznam oceněných včetně nominací najdete na našem webu.

Šest měsíců, tři dny

Romantický příběh americké spisovatelky Charlie Jane Andersové, jenž jsme publikovali v srpnovém čísle, se zřejmě dočká svého televizního zpracování. Práva na jeho adaptaci zakoupila stanice NBC s plánem vytvořit na toto téma televizní seriál dle scénáře Erika Garcii.

Další Worldcon v Evropě?

Každoroční Worldcon je patrně největší akcí spojenou primárně s literární fantastikou a pořádá se povětšinou na americkém kontinentu. Dvaasedmdesátý celosvětový sjezd fanoušků fantastiky se ovšem v roce 2014 uskuteční v Londýně, což je velká šance prožít tuto nezapomenutelnou akci i pro české příznivce žánru. Už v roce 2017 by se Worldcon mohl vrátit opět do Evropy. V japonské či kanadské konkurenci se o jeho pořádání ucházejí rovněž finské Helsinky. Držme jim palce!

Ken Liu

Vlny

(THE WAVES)

Před dávnými časy, bezprostředně po oddělení Nebes a Země, kráčela Nü Kua po břehu Žluté řeky a požitkářsky našlapovala v kypře spraši.

Kolem dokola rozkvétaly květiny všemi barvami duhy. Krásou se měřily s východním cípem oblohy, kde Nü Kua musela tmelem z roztavených drahokamů vyspravit trhlinu, která tam zbyla po pútce hašteřivých bohů. Po pláních se proháněli jeleni a buvoli a ve vodě dováděli zlatí kapři a stříbřítí krokodýli.

Nü Kua však byla v širém světě sama. Neměla si s kým povídat, s kým sdílet veškerou krásu kolem.

Usedla u vody, nabrala hrst bahna a začala ho tvarovat. Netrvalo dlouho a dokončila vlastní zmenšenou podobiznu: kulatá hlava, dlouhé tělo, ruce, nohy a drobounké dlaně a prsty, jež pečlivě vymodelovala ostrou bambusovou jehlicí.

Uchopila maličkou blátnou figurku do dlaní, pozvedla ji k ústům a vdechla jí život. Figurka zalapala po dechu, zavrtěla se Nü Kua v dlaních a rozbřebentila se.

Nü Kua se zasmála. Teď už nebude sama. Posadila postavku na břeh Žluté řeky, nabrala další hrst bahna a znovu začala tvarovat.

Tak člověk povstal z hlíny, do níž se navěky bude navracet.

* * *

„Jak to bylo dál?“ zeptal se ospalý hlas.

„To ti povím zítra večer,“ odpověděla Maggie Chaová. „Dneska už se jde spát.“

Zachumlala pětiletého Bobbyho a šestiletou Lydii do deky, zhasla v pokoji a zavřela za sebou dveře.

Chvilí postála a napínala uši, jako by mohla zaslechnout fotony proudící podél hladkého rotujícího trupu lodi.

Velká solární plachta se tiše napínala ve vesmírném vakuu. *Mořská pěna* se po spirále vzdalovala od Slunce a každým rokem zrychlovala, až se barva slunečních paprsků posunula ke skomírající rudé – k věčně slábnoucímu soumraku.

Měla by ses na něco podívat, zašeptal Maggie v hlavě João, její manžel a první palubní důstojník. Mohli spolu rozmlouvat prostřednictvím malého čipu s optoneurálním rozhraním, který měli voperovaný do mozku. Čip světelnými pulzy stimuloval geneticky modifikované neurony v těch oblastech mozkové kůry, které byly zodpovědné za zpracování jazyka, a podněcoval je stejně jako skutečná řeč.

Maggie občas o implantátu uvažovala jako o miniaturní obdobě sluneční plachty, kde proud fotonů dává povstat myšlenkám.

João o celé technologii neuvažoval zdaleka tak romanticky. Ani deset let po operaci mu nedělalo dobře pomýšlení, jak si mohou navzájem vstupovat do hlavy. Chápal sice výhody komunikačního systému umožňujícího neustálý kontakt, cítil z něj ale těžkopádnost a odcizení, jako by se pomalu měnili v kyborgy, ve stroje. Nikdy čip nepoužíval, pokud to nebylo naléhavé.

Už jdu, odpověděla Maggie a svižně se přesunula na labora-

torní palubu, směrem ke středu lodi. Gravitace simulovaná otáčením trupu tam byla slabší a kolonisté žertovali, že se díky tomu ve vědeckých prostorách lépe přemýšlí, protože do mozku proudí víc okysličené krve.

Maggie Chaovou k letu vybrali, protože byla odbornice na uzavřené ekosystémy, a také proto, že byla mladá a plodná. Loď se pohybovala pouhým zlomkem rychlosti světla a i po započtení skromné časové dilatace jí mělo trvat téměř čtyři sta let (počítáno v její vztažné soustavě), než dorazí k 61 Virginis. Plán tak musel počítat s dětmi a vnoučaty, s potomky původní posádky, kteří by na povrch cizí planety jednoho dne donesli vzpomínku na tři sta původních kolonistů.

Sešli se s Joãem v laboratoři. Bez jediného slova jí podal přenosný displej. Vždycky jí dopřával čas, aby si na novinky utvořila vlastní názor bez jeho redakčního komentáře. Byla to jedna z prvních věcí, kterými si ji získal, když se před lety začali scházet.

„Pozoruhodné,“ přejela očima abstrakt. „To je po deseti letech poprvé, co se s námi Země zkusila spojit.“

Na Zemi mnozí považovali *Mořskou pěnu* za pošetilost, propagandistický pokus vlády, která nedokázala řešit skutečné problémy. Jak se dala omluvit staletá cesta ke hvězdám, když na Zemi dál zabíjel hlad a nemoci? Po startu se komunikace se Zemí omezila na minimum a pak ustala. Nová vláda nehodlala dál platit za drahé pozemní antény. Možná by na celou tu loď bláznů nejraději zapomněli.

Teď ale do vesmírné prázdnoty vyslali vzkaz.

Maggie zprávu dočetla a její výraz při tom postupně přešel z nadšeného v nevěřící.

„Mají za to, že by se o dar nesmrtnosti měli podělit s celým lidstvem,“ řekl João. „Včetně nejvzdálenějších poutníků.“

Zpráva popisovala novou léčebnou metodu. V tělních buňkách se namnožil virus, potažmo molekulární nanopočítač, pokud takovému pojetí někdo dával přednost, a ten pak bloudil sem a tam po dvoušroubovicích DNA, kde opravoval škody, potlačoval expresi jistých segmentů a posiloval expresi jiných, takže v úhrnu zastavoval stárnutí buněk i člověka.

Lidé už nemuseli umírat.

Maggie pohlédla Joãovi do očí. „Můžeme tu proceduru zapakovat tady?“ *Dožijeme se procházky po jiné planetě, budeme dýchat nerecyklovaný vzduch.*

„Ano,“ odpověděl João. „Bude to nějakou dobu trvat, ale určitě to dokážeme.“ Potom zaváhal. „Jenomže děti...“

Narození Bobbyho a Lydie nebyla shoda náhod, ale výsledek souhry zevrubných algoritmů dotýkajících se populačního plánování, výběru embryí, genetického zdraví, střední délky života a tempa obnovy a spotřeby zdrojů.

Hmota na palubě *Mořské pěny* byla spočtená do posledního gramu. Loď dokázala udržet stálou populaci, ale pro odchylky moc místa nezbyvalo. Narození dětí bylo třeba načasovat tak, aby se stihly od předchozí generace naučit vše potřebné a převzít její místo, až jejich rodiče zemřou poklidnou smrtí v péči strojů.

„... by byly poslední, které se před přistáním narodí,“ dokončila Maggie myšlenku za Joãa. *Mořská pěna* byla navržena pro přesný poměr dětí a dospělých v populaci. Poměr, na který byly navázané zásoby, energie a tisíce dalších parametrů. Existovala určitá bezpečná odchylka, ale populaci sestávající výhradně z vitálních, nesmrtelných dospělých na vrcholu svých kalorických potřeb by loď neuživila.

„Buď můžeme umřít a nechat děti vyrůst,“ zamýšlel se João, „nebo můžeme žít navěky a navěky je ponechat dětmi.“

Maggie si to představila: virus dokázal u malých dětí zastavit proces růstu a dospívání. Děti by zůstaly dětmi po staletí a neměly by vlastní potomky.

Vtom Maggie něco konečně došlo. „Proto se o nás Země na jednu zase zajímá,“ konstatovala. „Jestli nebude nikdo umírat, taky jim nakonec dojde místo. Je to nejpálčivější problém, který teď mají. Budou nás muset následovat a vystěhovat se do vesmíru.“

* * *

Říkáte si, proč existuje tolik příběhů o tom, jak vznikli lidé? To proto, že každý dobrý příběh má mnoho podob.

Dnes večer vám budu vyprávět další.

Světu kdysi vládli Titáni žijící na hoře Othrys. Největší a nejstatečnější z Titánů byl Kronos, který kdysi vedl jejich povstání proti svému otci, krutovládci Uranovi. Poté, co Kronos Urana zabil, se stal králem bohů.

Čas ale plynul a v krutovládce se zvrhl i sám Kronos. Snad ze strachu, že ho čeká stejný osud, který připravil otci, polykal Kronos hned po narození všechny své děti.

Rheia, Kronova žena, porodila dalšího syna jménem Zeus. Aby chlapce zachránila, vzala kámen, zavinula ho do houně jako dítě a napálený Kronos jej spolkl. Opravdového novorozeného Dia odklidila Rheia na Krétu, kde pil kozí mléko a rostl.

Nešklebte se. Já slyšela, že kozí mléko chutná celkem dobře.

Když se Zeus konečně mohl postavit svému otci, podstrčila Rheia Kronovi trpké víno, po kterém vyzvrátil všechny spolknuté děti, Diovy bratry a sestry. Deset let vedl Zeus olympská božstva, jak se jemu a jeho sourozencům později začalo říkat, v krvavé válce se svým otcem a Titány. Nakonec noví bohové staré porazili a Kronos s Titány byli svrženi do temnot Tartaru.

I olympská božstva si pořídila děti, protože tak to chodilo. Zeus sám jich měl nespočet, některé byly smrtelné, jiné nikoli. Ve zvláštní oblibě měl třeba Athénu, bohyni, která se zrodila z jeho čela, výhradně z jeho myšlenek. Jeho děti také vystupují ve spoustě příběhů, ty vám zas povím jindy.

Ale někteří Titáni, kteří nebojovali na Kronově straně, byli ušetřeni. Jeden z nich, Prométheus, vytvaroval z hlíny nové bytosti, ke kterým se prý potom sklonil a pošeptal jim moudrá slova, jimiž jim vdechl život.

Nevíme, co nová stvoření, tedy nás, naučil. Dočkal se toho, jak před jeho božskými očima synové povstávají proti svým otcům a jak každá generace nahrazuje tu předchozí a pokaždé nanovo přetváří svět. Můžeme odhadnout, co nám tehdy asi zašeptal.

Buďte odbojní. Jediné, co je stálé, je změna

* * *

„Vybrat smrt znamená chtít si to usnadnit,“ udeřila Maggie.

„Je to správná volba,“ kontroval João.

Maggie chtěla, aby spolu debatu vedli jen v hlavě, ale João odmítl. Chtěl mluvit za pomoci rtů, jazyka, vyraženého vzduchu, postaru.

Konstrukce *Mořské pěny* byla zbavená každého přebytečného gramu. Zdi byly tenké a pokoje natěsnané jeden na druhý. Hlasy Maggie a Joãa se rozléhaly po palubách a chodbách.

Další rodiny, které spolu po celé lodi vedly v hlavách tutéž debatu, ji přerušily a zaposlouchaly se.

„Staré musí zemřít a uvolnit tak místo novému,“ argumentoval João. „Když jsme sem nastupovali, věděla jsi, že se přistání *Mořské pěny* nedožijeme. Novou planetu mají po uplynutí celých generací zdědit až děti našich dětí.“

„Můžeme na té nové planetě přistát sami. Nemusíme všechnu námahu hodit na naše nenarozené potomky.“

„Potřebujeme nové kolonii předat životaschopnou lidskou kulturu. Netušíme, jak se léčba po delší době podepíše na našem duševním zdraví –“

„Tak se budeme věnovat tomu, kvůli čemu jsme tady: bádání. Zjistíme, co a jak –“

„Jestli tomuhle pokušení podlehneme, přistaneme jako banda čtyřsetletých starců, co se báli umřít a přinášejí s sebou zkorumpované pozemské myšlení. Jak můžeme děti naučit, jakou cenu má oběť nebo jaký význam má hrdinství a nový začátek? Skoro už ani nebudeme lidé.“

„Lidmi jsme přestali být ve chvíli, kdy jsme kývli na tuhle výpravu!“ Maggie se odmlčela, aby ovládla svůj hlas. „Přiznej si, že algoritmům, co rozhodují o rození dětí, jsme ukradení my i ty děti. Sloužíme čistě jako nástroje, máme do cíle dopravit naplánovanou optimální kombinaci genů. To vážně chceš, aby tady vyrůstaly a umíraly celé generace, co nepoznají nic než tuhleto úzkou kovovou rouru? To já se zase bojím o jejich duševní zdraví.“

„Smrt je pro rozvoj našeho druhu zásadní.“ Joãoův hlas byl prosycený vírou a Maggie v něm slyšela manželovu naději, že je té víry dost pro oba.

„To, že musíme zemřít, abychom si udrželi své lidství, je jenom mýtus,“ pohlédla na něj s usedajícím srdcem. Dětila je propast stejně neúprosná jako časová dilatace.

Tentokrát k němu promluvila v hlavě. Představovala si, jak její myšlenky proměněné ve fotony pronikají k jeho mozku a snaží se do propasti vnést světlo. *Lidskost ztrácíme v okamžiku, kdy se skloníme před smrtí.*

João jí pohled oplácel. Nic neříkal, ani v duchu, ani nahlas, což byl jeho způsob, jak říct všechno, co bylo potřeba.

Hleděli na sebe dlouho.

* * *

Bůh nejprve stvořil člověka, podobně nesmrtelného, jako jsou andělé.

Než se Adam a Eva rozhodli pojíst ze stromu poznání dobra a zla, nestárli a nikdy nechuravěli. Přes den obhospodařovali rajskou zahradu a v noci se navzájem těšili ze své společnosti.

Ano, řekla bych, že se rajská zahrada asi tak trochu podobala hydroponické palubě.

Občas je navštívili andělé, a podle Miltona, který se narodil příliš pozdě na to, aby se dostal do bible, rozmlouvali a debatovali o nejrůznějších tématech: Otáčela se Země kolem Slunce, nebo naopak? Byl na ostatních planetách život? Existoval také sex mezi anděly?

Kdepak, to není vtip. Můžete si to najít v počítači.

A tak Adam a Eva zůstávali navěky mladí a neukojitelně zvědaví. Nepotřebovali smrt, která by dodávala jejich životu smysl, která by je podněcovala ke studiu, práci, lásce, k tomu, aby svou existenci rozumně naplnili.

Jestliže je ten příběh pravdivý, původně jsme vůbec umírat neměli. A poznat dobré a zlé vlastně znamenalo poznat lítost.

* * *

„Ty znáš hrozitánsky podivné příběhy, pramámo,“ zavrtěla hlavou šestiletá Sara.

„Jsou staré,“ odpověděla Maggie. „Když jsem bývala malá, prababička mi hodně vyprávěla a já si hodně četla.“

„Chceš, abych žila navěky jako ty a abych nikdy nezestárla a neumřela jako maminka?“

„Nemůžu ti nic nařizovat, holčičko. Až budeš starší, budeš si na to muset přijít sama.“

„Jako na poznání dobra a zla?“

„Zhruba tak.“

Sklonila se a políbila svou pra-pra-pra-pra... (dávno si nepamatovala přesné číslo) ... vnučku tak něžně, jak jen to dokázala. Jako všechny děti narozené v nízké gravitaci *Mořské pěny* měla kosti tenké a křehké jako pták. Maggie zhasla noční lampičku a vyšla ven.

Přestože ji za měsíc čekaly čtyřsté narozeniny, vypadala na pětáctiletou a ani o den starší. Recept na fontánu mládí, poslední pozemský dar kolonistům před výpadkem veškeré komunikace, se osvědčil.

Prudce se zarazila. Před dveřmi jejího pokoje na ni čekal zhruba desetiletý kluk.

Bobby, oslovila ho. S výjimkou nejmenších dětí, které ještě neměly implantáty, teď všichni kolonisté raději hovořili v myšlenkách než nahlas. Bylo to rychlejší a poskytovalo jim to větší soukromí.

Chlapec na ni pohlédl, ale nic neřekl a nic si směrem k ní nepomyslel. Ohromilo ji, jak se podobá svému otci. Stejný výraz, stejné drobné zvláštnosti ve vystupování, dokonce stejná výmluvná mlčenlivost.

Povzddechla si, otevřela dveře a vešla za ním.

Ještě měsíc, řekl a posadil se na okraj pohovky tak, aby mu nevisely nohy.

Každý na lodi odpočítával dny. Za měsíc dospějí na orbitu čtvrté planety v soustavě 61 Virginis, k cíli, k nové Zemi.

Až přistaneme, rozmyslíš si ještě... Zaváhala, ale po chvíli větu dokončila: ... *to, jak vypadáš?*

Bobby zavrtěl hlavou a po tváři mu přelétl náznak chlapec-kého vzdoru. *Mami, už jsem se rozhodl dávno. Nech to být. Jsem se sebou takhle spokojený.*

* * *

Nakonec se muži a ženy na palubě *Mořské pěny* usnesli, že si o věčném mládí rozhodne každý sám.

Chladné výpočty řídící uzavřený lodní ekosystém stanovovaly, že pokud někdo zvolí nesmrtelnost, bude zároveň jedno dítě muset zůstat dítětem, dokud se jiný člen posádky nerozhodne zestárnout a zemřít a neuvolní tak místo jinému dospělému.

João se rozhodl zestárnout a skonat. Maggie se rozhodla zů-

stat mladá. Celá rodina seděla pohromadě, v něčem to připomínalo rozvod.

„Jeden z vás bude moct vyrůst,“ řekl João.

„Kdo?“ chtěla vědět Lydia.

„To byste podle nás měli rozhodnout vy,“ odvětil João a zaletěl očima k Maggie, která zdráhavě přikývla.

Přišlo jí, že stavět děti před takovou volbu je od jejího manžela nespravedlivé a kruté. Jak se mohly rozhodnout, jestli chtějí vyrůst, když ani neměly pořádnou představu, co to obnáší?

„Je to stejně nespravedlivé, jako když si ty a já máme vybrat, jestli stojíme o nesmrtelnost,“ namítal João. „Taky nemáme pořádnou představu, co to obnáší. Stavět je před takovou volbu je hrůza, ale volit za ně by bylo ještě krutější.“ S tím Maggie musela souhlasit.

Jako by po dětech vlastně chtěli, aby se přidaly na tu či onu stranu. Ale možná, že právě o to šlo.

Lydia a Bobby na sebe pohlédli a zdálo se, že v tichosti dospěli k dohodě. Lydia se zvedla, přistoupila k Joãovi a objala ho. Bobby současně objal Maggie.

„Tati,“ řekla Lydie, „až bude čas, rozhodnu se stejně jako ty.“ João ji objal pevněji a přikývl.

Pak si Lydie s Bobbym prohodili místa a znovu rodiče objali. Dělalí, jako by bylo všechno v pořádku.

Život těch, kteří léčbu odmítli, se odvíjel podle plánu. João stárl a Lydia dospívala: nejdříve v nemotornou teenagerku, pak v krásnou dívku. Dala se na studium techniky, jak předpověděly její talentové zkoušky, a dospěla k závěru, že má opravdu slabost pro Catherine, stydlivou mladou doktorku, kterou jí jako vhodnou partnerku doporučil počítač.

„Chceš se mnou zestárnout a zemřít?“ zeptala se Lydia jednoho dne zardělé Catherine.

Vzaly se a měly dvě dcery, které se je chystaly zastoupit, až přijde jejich čas.

„Lituješ někdy, že sis zvolila tuhle cestu?“ zeptal se jí jednou João. Byl už velice starý a nemocný a o dva týdny později mu počítače podaly lék, který mu umožnil usnout a už se nevzbudit.

„Ne,“ odpověděla Lydia a uchopila jeho ruku do dlaní. „Nebojím se uvolnit místo, když se mě chystá nahradit něco nového.“

Ale kdo říká, že to něco nejsme my sami? pomyslela si Maggie.

Její strana vlastně ve sporu vítězila. Během let se čím dál více kolonistů rozhodovalo vstoupit do řad nesmrtelných. Lydiini potomci to však vždy tvrdohlavě odmítali. Sara byla poslední nemodifikované dítě na lodi. Maggie dopředu věděla, jak moc jí bude chybět každodenní vyprávění na dobrou noc, až Sara vyroste.

Bobby fyzicky zamrzl v deseti letech. Věčné děti, jako byl on, se do života kolonistů začleňovaly jen s obtížemi. Nastřádaly sice zkušenosti za desítky, v některých případech stovky let, zůstával jim však nedospělý mozek i tělo. Měly vědomosti jako dospělí, uchovávaly si však dětské emoce a tvárnou mysl. Ve stejném okamžiku dokázaly být staré i mladé zároveň.

Otázku, jakou roli by měly na lodi hrát, provázely spory a napjatá atmosféra. Příležitostně docházelo k tomu, že rodiče, kteří původně chtěli žít věčně, dětem na jejich žádost přepustili své místo.

Bobby ale o dospělost nikdy nepožádal.

Mám mozek tvárný jako desetiletý kluk. Proč bych se ho chtěl vzdát? ptal se jí.

Maggie musela uznat, že se odjakživa cítila lépe ve společnosti Lydie a jejích potomků. Přestože se všichni rozhodli zemřít jako João a někdo v tom mohl vidět odsudek jejího rozhodnutí, dokázala jejich životům lépe porozumět a snadněji do nich vstupovat.

Naproti tomu u Bobbyho si nedokázala představit, co se mu honí hlavou. Občas jí z něj trochu mrazilo v zádech, i když uznávala, že je v tom špetka pokrytectví – učinil přece stejné rozhodnutí jako ona.

Ale nezažiješ, jaké to je být dospělý, připomněla mu. Jaké to je milovat jako muž, ne jako chlapec.

Pokrčil rameny. Neuměl tesknit po něčem, co nikdy nezažil. *Rychle se učím cizí jazyky. Snadno si dovedu osvojit nový náhled na svět. Vždycky mě bude bavit všechno nové.*

Bobby promluvil nahlas a chlapecký hlas mu s rostoucím nadšením a dychtivostí stoupal: „Jestli tam dole narazíme na nový život a novou civilizaci, budeme potřebovat lidi, jako jsem já, věčné děti, které by je studovaly a beze strachu jim porozuměly.“

Maggie zase po dlouhé době opravdu naslouchala tomu, co jí syn říká. Dojalo ji to. Kývnutím dala najevo, že jeho volbu přijímá.

Po Bobbyho tváři se rozlil nádherný úsměv, úsměv desetiletého chlapce, který spatřil víc než naprostá většina lidí, kteří kdy žili.

„A já k tomu dostanu příležitost, mami. Přišel jsem ti vyřídit, že už máme výsledky z prvního blízkého snímání 61 Virginis e. Je obydlená.“

* * *

Pod *Mořskou pěnou* se zvolna otáčela planeta. Její povrch pokrývala síť šestiúhelníků a pětiúhelníků, z jednoho konce na druhý měřil každý patnáct set kilometrů. Zhruba polovina jich byla černá jako obsidián, zbytek zrnitě šedý. 61 Virginis e připomínala Maggie fotbalový míč.

Upřeně hleděla na trojici mimozemšťanů postávajících před ní v hangáru pro raketoplány.

Jednotliví návštěvníci mohli mít tak metr osmdesát a jejich sudovitá a článkovaná těla z kovu spočívala na čtyřech kloubových, jako tyčka tenkých nohách.

Když se plavidla k *Mořské pění* přiblížila poprvé, měli je kolonisté za miniaturní průzkumné lodě, pak ale skenování potvrdilo absenci jakékoli organické hmoty. Poté je kolonisté měli za samočinné sondy, ale jen do chvíle, kdy plavidla doplula přímo k lodní kameře, ukázala ruce a zlehka poklepala na čochu.

Ano, *ruce*. V polovině vyčnívaly z každého kovového těla dvě dlouhé klikatící se paže zakončené měkkýma, ohebnýma rukama z jemného kovového síťoví. Maggie sklopila pohled k vlastním rukám. Ty mimozemské jim dokonale odpovídaly: čtyři štíhlé prsty, palec v opozici, ohebné klouby.

Celkově jí mimozemšťané připomínali robotické kentaury.

Nahoře se na tělech mimozemšťanů boulila oblina posetá skleněnými čočkami, jejichž shluky se podobaly složeným očím. Kromě nich pokrývaly „hlavu“ i hustě rozmístěné jehlice

napojené na servomechanismy a synchronizované se pohupující jako chapadla sasanky.

Jehlice se zatetelily, jako by se přes ně přelila vlna, a postupně přijaly podobu rozpixelovaného obočí, rtů, očních víček – tváře, lidské tváře.

Mimozemšťan promluvil. Znělo to jako angličtina, ale Maggie mu vůbec nerozuměla. Fonémy jí připadaly stejně obtížně uchopitelné jako proměnlivá seskupení jehel, těsně za hranicí srozumitelnosti.

Opravdu to je angličtina, ujistil ji Bobby, jen po stovkách let změn ve výslovnosti. Říkají, Lidstvo vás opět vítá ve svých řadách.

Tenké jehly na mimozemské tváři se přeskupily a předvedly úsměv. Bobby dál tlumočil. *Opustili jsme Zemi dlouho po vašem odletu, ale byli jsme rychlejší a před stovkami let jsme vás na cestě předstihli. Už vás očekáváme.*

S Maggie se zatočil svět. Rozhlédla se. Mnozí ze starších kolonistů, z nesmrtelných, se tvářili jako omráčení.

Ale Bobby, ten věčný chlapec, vystoupil před ostatní. „Děkujeme,“ pronesl nahlas a úsměv oplatil.

* * *

Budu ti něco vyprávět, Saro. My lidé jsme na vyprávění vždycky spoléhali, když jsme chtěli zahnat strach z neznámého.

Už jsem ti vyprávěla, jak mayští bohové stvořili lidi z kukuřice, ale věděla jsi, že pár pokusů o stvoření proběhlo ještě předtím?

První vznikla zvířata: statečný jaguár a krásný papoušek ara, slápnuté ryby a protáhlí hadi, obrovské velryby a zahálčiví lenochodi, duhový leguán a hbitý netopýr. (Můžeme si je pak všechny najít na obrázcích v počítači.) Ale zvířata jenom skřehotala a mručela a nedokázala vyslovit jména svých stvořitelů.

A tak bohové uhnětli z bahna nové bytosti, jenže hlinění lidé nedrželi tvar. Vodou změkklé obličej se jim prověsily, jak se toužily vrátit do náručí země, ze které vzešly. Nedokázali mluvit, jen nesmyslně žvatlali. Ztráceli rovnováhu a nemohli se rozmnožovat, zachovat rod.

Pro nás je nejzajímavější, co bohové zkusili potom. Stvořili pokolení dřevěných mužiků, jakýchsi loutek. Díky kloubům na končetinách se mohli volně pohybovat. Vyřezávané tváře jim umožňovaly pohybovat rty a otvírat oči. Loutky bez provázků bydlely v domech a vesnicích a žily čínorodým životem.

Bohové ale zjistili, že dřevění lidé nemají ani duši, ani rozum, a tak nemohou pořádně velebit své tvůrce. Seslali velkou potopu, aby dřevěné lidstvo zničili, a pošvali na ně zvířata z džungle. Když boží hněv pominul, proměnili se dřevění lidé v opice.

A teprve potom sáhli bohové po kukuřici.

Hodně lidí si klade otázku, jestli se dřevění lidé s porážkou od dětí kukuřice vážně smířili. Možná dodnes čekají ve stínu na příležitost k návratu, na to, až se chod stvoření obrátí.

* * *

Jak vysvětlil Atax, předák trojice vyslanců z 61 Virginis e, černé šestiúhelníky byly solární panely. Dohromady poskytovaly lidskému osídlení planety potřebnou elektřinu. Šedé oblasti, to byla města, obrovská výpočetní centra, kde v podobě sledu virtuálních operací žily biliony lidí.